

[Starcke.]

er kommet ind i en Tilstand, som i høj Grad minder om den gamle Inkvisition og strikte Observans.

Efter vor Mening er det en Skæbnens Tilskikkelse, at det netop er blevet en Finansminister udgaaet af Venstre, som fremsætter dette Lovforslag, fordi det er Venstre, der har Hovedansvaret for den Tilstand, vi er inde i, gennem Gennemførelsen af Skattelovene i 1903, Venstres onde Gave til det danske Folk. Vi skylder Venstre megen Tak for dets Arbejde for Folkestyre, for politisk Frihed, for Ytringsfrihed og for Foreningsfrihed og al den Slags, men Venstre har ikke haft nogen heldig Haand, hvor det gjaldt økonomisk Frihed, simpelt hen fordi det ikke har haft nogen økonomisk Politik. Det har efterhaanden skabt et System og holdt Haanden over et System, som tillader, at en lille Gruppe af Mennesker har store Indtægter og store Formuer uden at præstere Arbejde derfor. For at afbøde de uheldige Virkninger af dette System opretter man et nyt System, hvor man gennem Skattelove krænker Ejendomsretten og krænker alle de jævne og almindelige Mennesker i Samfundet, som arbejder og virkelig frembringer Værdier, hvorved de skaber sig Indtægt og en egen lille Formue. Ved at man nu har oprettet disse to Former, kommer der nye uheldige Virkninger frem, og saa opretter man et tredje System, idet man prøver paa at afbøde de uheldige Virkninger ved Understøttelser og Tilskud, hvilket igen kræver nye Skatter. Derefter udbygger man Administrationen og hele Embedsstyret højere og højere, hvilket atter kræver nye Skatter.

Vi er inde i et System, hvor Befolkningen spaltes i Interessegupper, hvor de store prøver at plyndre de smaa, og hvor de mange prøver at plukke de faa. Jævne jyske Bønder har en Talemaade om den Slags Love. De siger, det er den Slags Love, som gør Ærligfolk til Kæltringer. Det har i Virkeligheden i høj Grad været nedbrydende for Retsfølelsen i det danske Folk, at hele den offentlige Økonomi ikke har bygget og ikke har hvilet paa nogen Retsfølelse. Det har været medvirkende til at nedbryde Selvstændighed, Arbejdsomhed, Sparsommelighed, og det er ikke meget forkert, naar det er sagt, at det er den uretfærdige Samfundsordning, som kriminaliserer Ungdommen og store Dele af Befolkningen.

I gammel Tid var det helt anderledes i Danmark. De gamle Nordboere i Danmarks Storhedstid kunde ikke fordrage at betale Skatter. Det er meget oplysende, hvad der

staar i de islandske Sagaer om Asbjørn, der svarede Kongen, som vilde paalægge Skatter: Vi vil ikke svare Kongen Skatter, men vi har ikke noget imod at sende Kongen Vennegaver. De svarede deres Skyld som de frie Mænd, de var. Hele Udbygningen af Skattesystemet er noget relativt moderne, idet det først er vokset frem siden Valdemarernes Dage, efter at det lykkedes Jordejerne at skubbe den gamle Skyld paa Jorden over som Skat paa Naboen. Og Bonde og Borger sank fra at være Menneske ned til at være det, han betegnes som i den Slags Love her, en Skatteyder, et Skattefaar, en Slags Besætning paa Jorden.

Skyld er noget, som er rationelt, praktisk og retfærdigt, Skat er noget, som er irrationelt, upraktisk og uretfærdigt. Det foreliggende Lovforslag viser i høj Grad Systemets Fallit, fordi det lige siden 1903 aabenbart har fungeret saa daarligt, at det ikke har været muligt ved Skattens Paaligning at finde det, som man kalder retfærdigt. Skyld af Jorden, Grundskyld, har den meget store Fordel, at den overhovedet ikke er til at skjule. Der foreligger intet kriminel Problem paa dette Omraade. Skattesystemet koster enorme Omkostninger, er uhyre tidsrøvende og uhyre irriterende for Befolkningen — tænk, hvor mange Mennesker der beskæftiges med at sidde og skrive op og skrive ned og skrive ud og skrive ind og udfylde Blanketter! Det System, som bygger paa Grundskyld, er enkelt og overskueligt, praktisk og uhyre billigt. Skattesystemet virker ødelæggende, fordi det i Virkeligheden er en Straf paa Arbejde, en Straf paa Flid, en Straf paa Dygtighed, en Mulkering af Sparsommelighed; det er noget, der klipper Topskuddet af Dygtigheden, af Initiativet, af Intelligensen; det staar i Forhold til Børneantallet; og jeg synes, naar en saa jævn og jordfast Stand som den danske Husmand i 1902 saa kraftigt kunde undsige hele Skattesystemet og krævede Skatter paa Arbejde, paa Flid, paa Dygtighed, paa Bygninger, paa Omsætning fuldstændig strøget og i Stedet for erstattet med Grundskyld, er det et Udtryk for, hvor jævn, sund og realistisk den Tanke er.

Jeg ønsker meget stærkt at understrege, at jeg har ingen Medlidenhed hverken med Spekulanter, Monopolister, Skattesnydere eller andre Former for Snyderi. Jeg er Modstander af Snyderi, men det er faktisk saadan, at man har aldrig i Skattelovene gjort sig nogen Anstrengelse for at sondre imellem dem, der har Indtægt og Formue som Følge af Arbejde, og dem, der blot har det gennem Særrettigheder, som